

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ : ปี 2549

เมื่อเดือนพฤษภาคม 2549 ที่ผ่านมา The Institute for Management Development (IMD) ของสวิตเซอร์แลนด์ ได้เผยแพร่ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ รวม 61 ประเทศ/รัฐหรือเมืองจากทั่วโลก ไว้ใน “The World Competitiveness Yearbook 2006” ซึ่งจัดทำเป็นประจำทุกปี เพื่อประเมินโอกาสและศักยภาพในการแข่งขันของแต่ละประเทศ โดยมีดัชนีที่ใช้วัดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness Index) 4 ด้าน ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจมหภาค ประสิทธิภาพของภาครัฐ ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ และระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมาจาก 2 แหล่ง คือ สถิติของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในแต่ละประเทศ รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นของนักธุรกิจชั้นนำในแต่ละประเทศ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

⇒ ประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด 10 อันดับแรก

ประเทศ	อันดับ	
	ปี 2548	ปี 2549
สหรัฐอเมริกา	1	1
ฮ่องกง	2	2
สิงคโปร์	3	3
ไอซ์แลนด์	4	4
เดนมาร์ก	7	5
ออสเตรเลีย	9	6
แคนาดา	5	7
สวิตเซอร์แลนด์	8	8
ลักเซมเบิร์ก	10	9
ฟินแลนด์	6	10

➢ **สหรัฐฯ** ได้รับการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันสูงสุดติดต่อกัน 11 ปีซ้อน ตั้งแต่ปี 2539-2549 เนื่องจากสหรัฐฯ มีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การลงทุนด้านการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับภาครัฐบาลมีการบริหารงานอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ มีระบบกฎหมายในการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและเป็นสากล ขณะเดียวกัน ภาคธุรกิจก็มีความสามารถในการแข่งขันสูง โดยปัจจุบันสหรัฐฯ เป็นผู้ส่งออกสินค้ามากเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากจีน นอกจากนี้ ภาคธุรกิจในสหรัฐฯ ยังนิยม Outsourcing งาน และเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชีย เพื่อลดต้นทุนการผลิตซึ่งจะช่วยให้สินค้าสหรัฐฯ ยังคงสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการผลิต (Value Chain) ได้สูง

อย่างไรก็ตาม การที่รัฐบาลสหรัฐฯ ยังคงมีปัญหาดุลงบประมาณและมีหนี้สาธารณะอยู่ในระดับสูง นับเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในระยะถัดไป

➢ **ฮ่องกง และสิงคโปร์** ครองอันดับที่ 2 และ 3 เท่ากับปี 2548 และเป็น 2 ใน 3 ประเทศ (อีกประเทศ คือ ออสเตรเลีย) จาก 13 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ประเทศ ที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด เนื่องจากฮ่องกงและสิงคโปร์มีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและการดำเนินธุรกิจที่เป็นสากล ประกอบกับรัฐบาลของฮ่องกงและสิงคโปร์มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวดี นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

⇒ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ประเทศ	อันดับ	
	ปี 2548	ปี 2549
จีน	31	19
อินเดีย	39	29
มาเลเซีย	28	23
ญี่ปุ่น	21	17
ออสเตรเลีย	9	6
ฮ่องกง	2	2
สิงคโปร์	3	3
ฟิลิปปินส์	49	49
อินโดนีเซีย	59	60
ไทย	27	32
นิวซีแลนด์	16	22
ไต้หวัน	11	18
เกาหลีใต้	29	38

➢ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

มี 5 ประเทศ คือ

- จีน เพิ่มขึ้น 12 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 19
- อินเดีย เพิ่มขึ้น 10 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 29

เนื่องจากเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ ขยายตัวในระดับสูง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลจีนและอินเดียดำเนินนโยบายเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ด้วยการทยอยปรับปรุงกฎระเบียบด้านการลงทุนต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและโปร่งใสมากขึ้น อีกทั้งยังเร่งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ พัฒนาด้านการศึกษา รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนในจีนและอินเดียมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ทั้งจีนและอินเดียต่างก็กำลังเผชิญกับความท้าทายในการที่จะต้องรักษาอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของตนให้คงอยู่ในระดับสูงและมีเสถียรภาพอย่างยั่งยืน

- มาเลเซีย เพิ่มขึ้น 5 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 23 เนื่องจากรัฐบาลบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถลดปัญหาการคอร์รัปชันลงได้ ประกอบกับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจเพิ่มขึ้นมาก อันเป็นผลจากการที่ระดับราคาน้ำมันในประเทศยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับในตลาดโลก (มาเลเซียเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันที่สำคัญของกลุ่มอาเซียน) อีกทั้งต้นทุนในการผลิตและค่าจ้างแรงงานในประเทศยังปรับตัวเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ส่งผลให้เศรษฐกิจมาเลเซียยังคงขยายตัวดี

- ญี่ปุ่น เพิ่มขึ้น 4 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 17 เป็นผลจากเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัวอย่างมั่นคงและเริ่มหลุดพ้นจากภาวะเงินฝืด หลังจากที่เคยติดกับภาวะเงินฝืดมานานถึง 10 ปี ทำให้รัฐบาลญี่ปุ่นต้องดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายต่อเนื่อง ด้วยการอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบธนาคาร และคงอัตราดอกเบี้ยไว้ในระดับต่ำ เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในประเทศ

- ออสเตรเลีย เพิ่มขึ้น 3 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 6 เนื่องจากรัฐบาลมีความชัดเจนในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ ส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติยังเข้ามาลงทุนในออสเตรเลียเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันภาคธุรกิจของออสเตรเลียเองก็มีศักยภาพที่จะออกไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นด้วย

➢ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่มีความสามารถในการแข่งขันลดลง มี 5 ประเทศ คือ

- เกาหลีใต้ ลดลง 9 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 38 เนื่องจากรัฐบาลมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการลดลง ขณะที่ปัญหาความไม่โปร่งใสและการคอร์รัปชันเพิ่มขึ้น อีกทั้งแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตมีการประท้วงเพื่อขอปรับขึ้นค่าจ้างและสวัสดิการบ่อยครั้งขึ้น เนื่องจากราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย

- ไต้หวัน ลดลง 7 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 18 จากปัญหาการคอร์รัปชันที่ค่อนข้างสูง รวมทั้งภาคการส่งออกชะลอตัว นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงด้านการเมืองจากความขัดแย้งเรื่องการค้ากับจีน ซึ่งมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ

- นิวซีแลนด์ ลดลง 6 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 22 เป็นผลจากเศรษฐกิจขยายตัวชะลอตัว และยอดขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากค่าเงินดอลลาร์นิวซีแลนด์ต่อดอลลาร์สหรัฐมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น ทำให้มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ขณะที่ภาคการส่งออกชะลอตัว รวมทั้งการลงทุนจากต่างประเทศก็มีแนวโน้มลดลงด้วย นอกจากนี้ การใช้จ่ายของภาครัฐในด้านการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก็ลดลงเช่นกัน

- ไทย ลดลง 5 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 32 เนื่องจากการเมืองไม่ค่อยมีเสถียรภาพมากนัก ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานของรัฐบาลลดลง การดำเนินนโยบายของรัฐบาลขาดความชัดเจน ขณะที่มีความขัดแย้งและการทุจริตและคอร์รัปชันบ่อยครั้งขึ้น ประกอบกับอัตราเงินเฟ้อ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และการขาดดุลงบประมาณที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนของภาคเอกชน ทำให้เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวลง

- อินโดนีเซีย ลดลง 1 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 60 เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตของอินโดนีเซีย อีกทั้งอัตราเงินเฟ้อก็เพิ่มสูงมากจนส่งผลบั่นทอนเศรษฐกิจอินโดนีเซีย ประกอบกับยังคงมีปัญหาการทุจริตและการคอร์รัปชันในระดับสูง ส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติขาดความมั่นใจที่จะเข้าไปลงทุน

สำหรับประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันน้อยที่สุด คือ เวเนซุเอลา ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 61 ลดลง 1 อันดับ จากอันดับที่ 60 ในปี 2548 เนื่องจากเวเนซุเอลามีปัญหาการขาดดุลงบประมาณและมีหนี้ต่างประเทศอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องการค้าและการเงินในระบบราชการที่ค่อนข้างล่าช้าอีกด้วย อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจเวเนซุเอลายังขยายตัวอยู่ในระดับสูง เนื่องจากมีรายได้หลักจากการส่งออกน้ำมันในสัดส่วนที่สูงกว่า 70% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
มิถุนายน 2549

หมายเหตุ : สำหรับตัวแปรของแต่ละดัชนีที่นำมาใช้ประเมินความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วย

ดัชนีที่ 1 : ภาวะเศรษฐกิจมหภาค (Economic Performance) โดยคำนวณจากตัวแปรด้าน Domestic Economy, International Trade, International Investment, Employment และ Prices

ดัชนีที่ 2 : ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) โดยคำนวณจากตัวแปรด้าน Public Finance, Fiscal Policy, Institutional Framework, Business Legislation และ Societal Framework

ดัชนีที่ 3 : ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) โดยคำนวณจากตัวแปรด้าน Productivity, Labor Market, Finance, Management Practices และ Attitudes and Values

ดัชนีที่ 4 : ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยคำนวณจากตัวแปรด้าน Basic Infrastructure, Technological Infrastructure, Scientific Infrastructure, Health & Environment และ Education